

Ον \ μο :

**Κείμενο :Οι Φινλανδοί εγκαταλείπουν τη γραφή για την
πληκτρολόγηση**

Οι δεξιότητες της γραφής , της ορθογραφίας και της καλλιγραφίας από το 2016 μπαίνουν σε ...διαθεσιμότητα στα σχολεία της Φινλανδίας, που θεωρείται μια χώρα που διαθέτει ένα από τα καλύτερα εκπαιδευτικά συστήματα στον κόσμο. Πρόκειται για μια ανορθόδοξη νέα εκπαιδευτική επανάσταση ή απλώς για μια προσπάθεια των Φινλανδών να επιβεβαιώσουν τη θέση τους στην κορυφή των εκπαιδευτικών μοντέλων **παγκοσμίως** ; Έτσι ή αλλιώς με προβληματισμό αντιμετωπίζει η εκπαιδευτική κοινότητα την απόφαση της φινλανδικής κυβέρνησης από το 2016 να βάλει τέλος στη γραφή και να αντικαταστήσει τα τετράδια με ...υπολογιστές .

Με βάση τις αλλαγές αυτές , ο συνηθισμένος (καλλιγραφικός) τρόπος γραφής δεν θα είναι **υποχρεωτικός** στα σχολεία από το 2016 και θα αντικατασταθεί από μαθήματα πληκτρολόγησης. Οι μαθητές θα γράφουν υποχρεωτικά μόνο με πληκτρολόγιο σε όλες τις τάξεις . Και μάλιστα θα μαθαίνουν να βάζουν σωστά τα σημεία στίξης πρώτα στο πληκτρολόγιο . Πρόκειται βέβαια για μια **γιγαντιαία** αλλαγή , η οποία στην Ελλάδα αλλά και σε πολλές άλλες χώρες αντιμετωπίζεται με σκεπτικισμό και επιφύλαξη . Πάντως , οι εκπρόσωποι της φινλανδικής πλευράς κάνουν λόγο για καλύτερο συγχρονισμό και ανάπτυξη νοητικών ικανοτήτων και γι' αυτό προτείνουν τα μαθήματα γραφής με το χέρι να αντικατασταθούν με ζωγραφική και χειροτεχνίες .

Για την Ελλάδα κάτι τέτοιο ακούγεται πιο πολύ ως εκπαιδευτικό ... ανέκδοτο . «Θα ήταν πολύ πρώιμο αλλά και πολύ βλαβερό , επισημαίνει ο καθηγητής Γλωσσολογίας κ. Μπαμπινιώτης , να ακολουθούσε η Ελλάδα το πείραμα της Φινλανδίας , να καταργηθεί δηλαδή από το Δημοτικό Σχολείο η χειρόγραφη γραφή και να αντικατασταθεί από τη γραφή στο πληκτρολόγιο ηλεκτρονικών υπολογιστών κ.λ.π. Γλώσσες όπως η ελληνική , η αγγλική , η γαλλική και άλλες οι οποίες στηρίζονται στην ιστορική ορθογραφία των λέξεων , με την κατάργηση της χειρόγραφης γραφής από τη μικρή σχολική ηλικία θα οδηγούνταν σε κύματα ανορθογραφίας από το γεγονός ότι θα χανόταν για πάντα η κιναισθητική επαφή των μαθητών με την εικόνα της λέξης , η αίσθηση δηλαδή για τις κινήσεις που χρειάζονται για τον σχεδιασμό των γραμμάτων κάθε λέξης , μια διάσταση πολύτιμη για τη γνώση της ορθογραφίας.

Γνωρίζουμε την ορθογραφία των λέξεων με δυο τρόπους : με την οπτική εικόνα που έχουμε στο μυαλό μας από τα διαβάσματα των κειμένων , τα οποία βοηθούν ν' αποτυπωθεί στον νου μας η οπτική εικόνα της λέξης και κατά δεύτερο λόγο από τον σχεδιασμό των γραμμάτων κατά τη χειρόγραφη γραφή των λέξεων που επίσης αποτυπώνεται στο μυαλό μας ως κιναισθητική πληροφορία για τη λέξη».

«Αυτή η δεύτερη γνώση θα χαθεί τελείως αν ο σχεδιασμός των γραμμάτων στη χειρόγραφη γραφή αντικατασταθεί αποκλειστικά από τα χτυπήματα στο πληκτρολόγιο . Αυτό δεν σημαίνει βεβαίως ότι δεν θα χρησιμοποιήσουμε το πληκτρολόγιο και δεν θα γράφουμε στον υπολογιστή , αλλά η πλήρης αποξένωση

από τη χειρόγραφη γραφή είναι ένας από τους δύο δρόμους για αποξένωση από την εικόνα της λέξης , σίγουρος δρόμος για την ανορθογραφία . Αυτό δεν θίγει γλώσσες όπως η φινλανδική , όπου οι λέξεις γράφονται όπως προφέρονται και δεν υπάρχει το **προνόμιο** της ιστορικής ορθογραφίας , δηλαδή η ιστορία και η προέλευση των λέξεων καθώς και η σύνδεσή της κατά σημασιολογικές – ετυμολογικές οικογένειες μέσα από την ιστορική ορθογραφία της λέξης . Άρα , η κιναισθητική γνώση της ορθογραφίας των λέξεων που δεν βαρύνει στην φινλανδική θα προκαλέσει ανυπολόγιστη ζημιά σε γλώσσες με ιστορική ορθογραφία , όπως η ελληνική , η αγγλική και πολλές άλλες».

Κιναισθητική επαφή : επαφή με την οποία γίνεται αισθητή –αντιληπτή η (μυϊκή) κίνηση
(Ελαφρά διασκευασμένο κείμενο)
Μάρνο Παπαματθαίου , Το Βήμα , 29\11\2014

ΘΕΜΑΤΑ:

A1. Για ποιους λόγους , σύμφωνα με την άποψη του κ. Μπαμπινιώτη ,θα ήταν πολύ πρώιμο αλλά και πολύ βλαβερό να ακολουθούσε η Ελλάδα το πείραμα της Φινλανδίας , να καταργηθεί δηλαδή από το Δημοτικό σχολείο η χειρόγραφη γραφή και να αντικατασταθεί από τη γραφή στο πληκτρολόγιο ηλεκτρονικών υπολογιστών (60- 80 λέξεις);

Μον. 15

A2. α. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της τελευταίας παραγράφου του κειμένου ;

Μον. 3

β. « Έτσι ή αλλιώς με προβληματισμό αντιμετωπίζει η εκπαιδευτική κοινότητα την απόφαση της φινλανδικής κυβέρνησης από το 2016 να βάλει τέλος στη γραφή και να αντικαταστήσει τα τετράδια με ...υπολογιστές.» : Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική – παθητική) στο παραπάνω απόσπασμα και να τη μετατρέψετε στην αντίθετη .

Μον. 6

B1. Να εντοπίσετε πέντε φράσεις του κειμένου με συνυποδηλωτική χρήση της γλώσσας.

Μον.5

B 2. Να γράψετε μια συνώνυμη λέξη για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου , με βάση τη σημασία τους στο κείμενο : **δεξιότητες , pronómio , υποχρεωτικός , γιγαντιαία , παγκοσμίως .**

Μον . 5

B3. Να δημιουργήσετε από μία πρόταση χρησιμοποιώντας τα αντώνυμα των λέξεων της προηγούμενης άσκησης.

Μον. 5

B4. Έτσι , βέβαια , αλλά , δηλαδή , άρα , επίσης , πάντως : Να προσδιορίσετε τι δηλώνουν οι παραπάνω διαρθρωτικές λέξεις , οι οποίες συντελούν στη συνοχή του κειμένου .

Μον. 7

B5. καλλιγραφίας , παγκοσμίως , συγχρονισμό , χειρόγραφης : Να γράψετε τα συνθετικά των παραπάνω λέξεων .

Μον. 4

Γ. Στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης που διεξάγεται με θέμα τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος , προτείνεται η υιοθέτηση του φινλανδικού μαθησιακού προτύπου για τη γραφή . Εσείς με άρθρο που θα αναρτήσετε σε blog του διαδικτύου , να αναφερθείτε στα αίτια της κρίσης του προφορικού και γραπτού λόγου στις μέρες μας και να προτείνετε τρόπους καλλιέργειας της γλώσσας.

Μον. 50

ΕΥΚΚΛΕΙΔΗΣ

Ενδεικτικές απαντήσεις:

A1. Σύμφωνα με την άποψη του κ. Μπαμπινιώτη θα ήτα πολύ πρώιμο και βλαβερό να ακολουθούσε η Ελλάδα το πείραμα της Φινλανδίας γιατί πρώτα απ' όλα μια τέτοια επιλογή θα δημιουργούσε εκτεταμένα κρούσματα ανορθογραφίας . Συγκεκριμένα θα αφανίζοταν η σχέση της μυϊκής κίνησης και της απεικόνισης των γραμμάτων , μια και είναι γνωστό και δεδομένο ότι η χειρόγραφη γραφή οδηγεί σε αποτύπωση της αντίστοιχης πληροφορίας που παρέχει στο νου η κίνηση των μυών .

A 2 .α. Τα δομικά μέρη είναι :

Θεματική περίοδος : « Αυτή η δεύτερη γνώση ...στο πληκτρολόγιο»

Λεπτομέρειες : « Αυτό δεν σημαίνει ...της λέξης»

Κατακλείδα : « Άρα , ...πολλές άλλες»

β. Η σύνταξη είναι ενεργητική . Παθητική θα γίνει ως εξής :

« Έτσι ή αλλιώς με προβληματισμό αντιμετωπίζεται από την εκπαιδευτική κοινότητα η απόφαση της φινλανδικής κοινότητας από το 2016 να βάλει τέλος στη γραφή και να αντικατασταθούν τα τετράδια ... με υπολογιστές».

B1. Παράγραφος 1 : « ανορθόδοξη νέα εκπαιδευτική επανάσταση»

Παράγραφος 3 : « εκπαιδευτικό ανέκδοτο»

« κύματα ανορθογραφίας»

«θα χανόταν για πάντα η κιναισθητική επαφή των μαθητών με την εικόνα της λέξης»

παράγραφος 5 : « χτυπήματα στο πληκτρολόγιο»

B 2. Δεξιότητες = ικανότητες , προσόντα , πλεονεκτήματα

παγκοσμίως = διεθνώς , οικουμενικά

υποχρεωτικός = εξαναγκαστικός , επιβεβλημένος

γιγαντιαία = σπουδαία , εκτεταμένη , έντονη

προνόμιο = προσόν , πλεονέκτημα

B3. – Οι **αδυναμίες** του στα μαθήματα του σχολείου προκάλεσαν τους χαμηλούς βαθμούς.

- Οι νόμοι του ελληνικού κράτους εφαρμόζονται **τοπικά** και πάντα εντός των συνόρων της ελληνικής επικράτειας.
- Η άσκηση που τέθηκε στο τέλος του μαθήματος ήταν **προαιρετική**.
- Στον αγώνα που διεξήχθη την προηγούμενη εβδομάδα υπήρχε **περιορισμένη** αστυνόμευση.
- Η μέτρια εμφάνισή της υπήρξε **μειονέκτημα** για την καριέρα της στον χώρο της μόδας.

B4 . έτσι = συμπέρασμα

βέβαια = βεβαίωση

αλλά = αντίθεση

δηλαδή = επεξήγηση

άρα = συμπέρασμα

επίσης = προσθήκη

πάντως = βεβαίωση

B5 . καλλιγραφίας = κάλλος + γράφω

Παγκοσμίως = παν + κόσμος

Συγχρονισμό = συν + χρόνος

Χειρόγραφης = χειρ + γράφω

Γ. αΐζητούμενο : αίτια που προκάλεσαν την κρίση

- Η ανεπαρκής γλωσσική παιδεία από σχολείο απομακρύνει το μαθητή από τη γλωσσική καλλιέργεια και παρεμποδίζει τη γλωσσική αρτίωσή του .
- Τα Μ.Μ.Ε. δίνουν βαρύτητα στην εικόνα και ήχο έναντι του λόγου και αποτρέπουν τον άνθρωπο από την ενασχόληση με την γραφή.
- Ο τρόπος ζωής και οι κυρίαρχες αξίες στη σύγχρονη εποχή (οι έντονοι ρυθμοί ζωής και οι αυξημένες υποχρεώσεις περιορίζουν τον ελεύθερο χρόνο και τη διάθεση του ατόμου για ευρυμάθεια).
- Οι αλλαγές στη δομή της οικογένειας και η αποδυνάμωσή της από πολλές λειτουργίες , όπως η αγωγή και η εκπαίδευση έχει επηρεάσει ακόμα και τη γλωσσική έκφραση.
- Η κυριαρχία των νέων τεχνολογικών μέσων.
- Η ηγεμονία της αγγλικής γλώσσας
- Το χρησιμοθηρικό πνεύμα της εποχής

Βΐζητούμενο : τρόποι καλλιέργειας της γλώσσας

- Ανάλυση προσωπικής ευθύνης.
- Η παροχή ουσιαστικής γλωσσικής παιδείας από το σχολείο
- Η ευαισθησία και η υπευθυνότητα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης
- Η ανταπόκριση της Πολιτείας στην ευθύνη της για την προστασία της ελληνικής γλώσσας
- Η δραστηριοποίηση των πνευματικών ανθρώπων